

FVG Nieuwsbrief

In dit nummer

- . **Woordje van het decanaat**
- . **Renovatie Ieperman**
- . **Het Moment**
- . **Religieuze Ethnografica**
- . **Avondcursus "Native Americans"**
- . **in memoriam**
- . **Tentoonstelling "De magie van het masker"**
- . **Avondlezingen**

Woordje van het decanaat

Beste vrienden en sympathisanten,

Als decanaat zijn we zeer verheugd dat u interesse toont in het reilen en zeilen van de FVG en we hopen u allen in de toekomst persoonlijk te ontmoeten op onze vele activiteiten.

Het jaar 2013 hebben we zoals de jaren voorheen afgesloten, samen met studenten en docenten met een kerstfeestje. Bij een drankje hebben sommigen het aangedurfd een toespraak af te steken, een lied te zingen of een gedicht ten gehore te brengen. Gezellig was het. Vanaf nu kijken we uit naar de nieuwe activiteiten.

Met vriendelijke groeten,
Decanaat

Renovatie Ieperman

Voor 2014 kreeg de FVG een frisse start dankzij een groep vrijwilligers van "De Weg naar een Gelukkig Leven"; het 'pronkstuk' van de FVG, de mooie traphal, is tijdens de kerstvakantie na meer dan 60 jaar ! in een nieuw laagje verf gezet. Ook 1 leslokaal werd onder handen genomen en heeft een nieuw laagje verf.

De renovatie/opfrissing gaat echter door. We zoeken nog lange gordijnen voor de klaslokalen, verf, schoonmaakmateriaal,..... ook financiële steun is welkom op rek. num. KBC BE413-6145901-38 met de vermelding van 'renovatie Ieperman'.

Het Moment

Het Moment – Opleiding 'Ritueel begeleiden bij afscheid'

Antwerpen. 30 december 2013. Een nieuwe associatie **FVG met Het Moment – Opleiding 'Ritueel begeleiden bij afscheid'** werd plechtig ondertekend door Drs. Ton Overtoom, directeur van Het Moment en namens de FVG Rector Chris Vonck en Secretaris Frank Stappaerts te Wilrijk op 12 december 2013.

Het Moment bestaat sinds 2002 en werd in maart 2011 **geregistreerd** bij het Centraal Register Kort Beroeps Onderwijs van het Centrum voor Post Initieel Onderwijs Nederland (CPION). Het Moment traint ritueelbegeleiders en legt nadruk op het afscheidsritueel, ook wel afscheidsdienst of de afscheidingsviering genoemd

Vanaf januari 2014 zal de opleiding ook aan onze FVG gevolgd kunnen worden. Een eerste sessie van het Moment gaat van start op 14 januari.

Voor nadere informatie:
<http://www.hetmoment.nu>

Religieuze Etnografica

Departement voor Religieuze Etnografie

Sinds jaren bezit de FVG een eigen collectie religieuze etnografica. Sinds kort is de FVG dan ook gestart met de verdere uitbouw van de etnografische collectie en is bezig met wetenschappelijk onderzoek naar de betekenis en de uitstraling ervan.

Regionale, nationale en internationale contacten worden onderhouden met het oog op netwerkvorming en bekendmaking van het departement.

Het departement heeft reeds onder haar hoede de collecties van o.a. Dr. H.Wouters, Dr. De Beule, A.Vermaut en bezit tal van etnografica van diverse schenkers; E.Dralans, N.Melis, V. Van Kampen, J.J.Keppler,...

In de FVG vonden de laatste jaren reeds diverse tentoonstellingen plaats, o.a. :

*De drakenbrug naar de hemel,
Goden op doek, Thangka's uit Tibet, China en India,
Religieus leven in het Rijk van het Midden,
Fascinerende Middeleeuwen en Religieuze Kunst ?
Qaoktualuk (Pater Andre Vermaut o.m.i.) Leven en werken als missionaris bij de Inuit 1945-1960 - Fototentoonstelling – Inuit Kunstobjecten,
Het andere China, Cultuur en religie bij de etnische volkeren van China,
Religieuze Tolerantie in Oman.*

Bezit u religieuze etnografica ? religieuze kunst ? ....van Afrikaanse beelden tot paternosters.... en u zoekt een goede bestemming ? Alles is welkom ! De geschonken voorwerpen zullen een plaats krijgen in de FVG collectie, regelmatig tentoongesteld worden en aangewend worden als educatief materiaal voor de studenten.

Ook financiële steun is meer dan welkom voor o.a. vitrines, sokkels, catalogi,.... op rekening : BE91 0012 2999 6776 m.m.v. "Steun etnografie"

Contact : E.Vonck

Avondcursus Native Americans

De "Native Americans" of beter bekend als "de indianen" spreken tot ieders verbeelding. In deze avondcursus behandelen wij volgende thema's : oorsprong en herkomst, de verschillende cultuurgebieden, de grote diversiteit aan stammen, talen, gebruiken en tradities. Levenswijze en spiritualiteit, muziek en kunst en gaan we ook dieper in op de stereotype beeldvorming. De avondcursus gaat door op donderdagavonden : 6-13-20 en 27 februari. Telkens van 19.00u tot 22.00.

Prijs : 45 euro incl. syllabus

Docent : E.Vonck (Native American Studies)

Info en inschrijvingen : FVG – 03.830 51 58 - Secfvg@yahoo.com

In memoriam

Hilda Craeybeckx (11 augustus 1927- 6 augustus 2013)

Doctor in de rechten Hilda Craeybeckx is overleden na een lange ziekte. Zij was een kwarteeuw kabinetschef van haar vader, de legendarische Antwerpse burgemeester Lode Craeybeckx (1897-1976) Hilda Craeybeckx zette zich meer dan zestig jaar lang belangeloos in voor UNICEF. Zij was de drijvende kracht achter de ratificatie van het Kinderrechtenverdrag door België, dat in 1992 van kracht werd. In 2010 kreeg ze de prestigieuze "Special Achievement Award" van UNICEF, een internationale erkenning voor mensen of instellingen die op uitzonderlijke manier bijdragen tot de ontwikkeling en groei van de organisatie.

Hilda Craeybeckx was eveneens ondervoorzitter van de Raad van Bestuur van de FVG.

Rabbin prof. Abraham Malinsky (1930 – 2013)

Rabijn A.Malinsky, inspecteur Joodse godsdienst, doceerde meer dan 20 jaar het vak Judaïsme aan de FVG en was lid van de Algemene Vergadering.

Bij niet-Joden was rabbin Malinsky bekend van de talrijke keren dat hij een aangrijpende vertolking van het Gebed voor de Doden bracht tijdens ceremonies ter nagedachtenis van de duizenden gedeporteerde Joodse landgenoten die om het leven kwamen in de concentratiekampen

Tentoonstelling “De magie van het masker”

maskers uit FVG en privé collecties

De mens en maskers zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Maskers zijn allicht de oudste vorm van expressie die de mensheid ooit heeft uitgevonden. Alle gemeenschappen en culturen hebben op een bepaald moment in hun geschiedenis maskers voor diverse - soms dezelfde - redenen gebruikt. Tegenwoordig hebben maskers veeleer een exclusieve artistieke functie gekregen en worden ze vooral gebruikt in theater en carnaval. Zeer fascinerend daar hun ‘primitieve’ functies en hun esthetische waarde als zijnde kunstwerk nog steeds die mysterie, die magie met zich meedragen komende uit een ver verleden gehuld in hun heilige, mystieke en magische rol.

De tentoongestelde maskers komen o.a. uit Afrika, Noord- & Zuid Amerika, Azië, Oceanië,....

Expo : “de magie van het masker”

FVG – Bist 164 - Wilrijk

Data : **22 april t/m 23 mei 2014**

Uur : 10.00 tot 16.00 *(en op afspraak)*

Toegang : gratis

Catalogus beschikbaar

Avondlezingen “Wat gelooft uw buur ?”

In de wereld van vandaag komen de verschillende culturen en volkeren steeds vaker in contact met elkaar. Antwerpen telt talloze levensbeschouwingen en de vertegenwoordigers van al die levensbeschouwingen wonen in jouw buurt, jouw straat en zijn je buur. Maar weten we wel wat de andere denkt en gelooft?

In een reeks lezingen aan het FVG kan iedereen kennismaken met verschillende levensbeschouwingen.

De lezingen vinden plaats op woensdagavonden – deuren gaan open om 19 uur, de lezing start om 20 uur – en gaan door in de lokalen van de Faculteit voor Vergelijkende Godsdienstwetenschappen (FVG), Bist 164 – Wilrijk.

De toegang is € 5.00 per lezing. Bij inschrijving voor het volledige pakket is het € 40.00

Info & inschrijvingen : FVG – 03.830 51 58 – www.antwerpfvg.org - secfvg@yahoo.com

12 februari

“Wat gelooft uw Cubaanse buurman:
Santeria of het huwelijk tussen Yoruba religie en
katholicisme”
Drs. Jan de Zutter

26 februari

“Een zuivere Christenheid:
Bogomielen, Patarijnen, Katharen en Universele
Witte Broederschap”
Prof. Jo Haazen

5 maart

“Mijn buur is... paranormaal”
Drs. Christian Vandekerckhove

19 maart

“Als mijn buur zegt dat hij/zij een Soefi is, dan is
hij/zij dat zeker (niet) ... “
Drs. Hugo Appels

2 april

“Hoe neemt mijn buur afscheid van een dierbare?”
Drs. Ton A.C.J. Overtoom

16 april

"Symbolen, een eeuwig mysterie?"
Prof. Jo Haazen

30 april

“Het Bahá'í geloof van mijn buurman”
Drs. Nosratollah Reyhani

14 mei

“ De Vrij-katholieke Kerk, de katholieke kerk voor
de 21ste eeuw.”
Drs. Godelieve Opgenhaffen

28 mei

“Mijn buren zijn sannyasins, Osho (Bhagwan)
volgelingen in Antwerpen”
Vitesha Offeciars & Savera

11 juni

“Wat gelooft mijn
Japans-Christelijke buur ?”
Dr. Peter Baekelmans, cicm

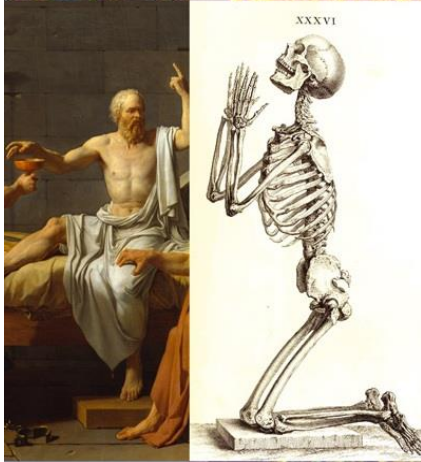
12 februari

“Wat gelooft uw Cubaanse buurman: Santeria of het huwelijk tussen Yoruba religie en katholicisme”

Drs. Jan de Zutter

Zo'n 10 procent van alle Cubanen leeft in het buitenland. In Europa gaat het om 130.000, in België om ongeveer 1.500 Cubanen, die vooral in de grote steden zoals Antwerpen en Brussel wonen. De Cubaanse migranten namen ook hun religie mee. Dat heeft in de Verenigde Staten, waar de meeste buitenlandse Cubanen wonen, geleid tot een explosie van de Afro-Caraïbische religie Santeria.

Santeria is een mengeling van de religie van de Yorubaslaven die in de actiende en negentiende eeuw naar Cuba werden gebracht én het katholicisme van de Spaanse overheersers op Cuba. In Antwerpen komen Cubaanse migranten vaak samen om Santeriarituelen uit te voeren en de gunsten af te smeken van orisha's, of Afrikaanse natuurgeesten.

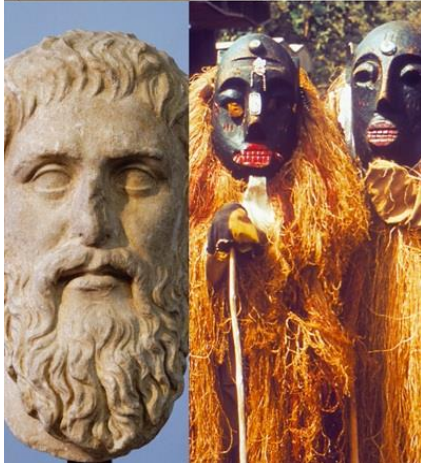

26 februari

“Een zuivere Christenheid: Bogomielen, Patarijnen, Katharen en Universele Witte Broederschap”

Prof. Jo Haazen

"Het Christendom was aanvankelijk een alternatief om anders te gaan leven, in tegenstelling tot de maatschappij rond de Middellandse zee die in die tijd (...) sterk in de greep was van egocentrisme en overmatig stoffelijk gewin. Het heeft de eerste christenen dan ook veel bloed en tranen gekost om te overleven. Pas in 313 kwam door het edict van Milaan een einde aan de christenvervolging en werd het Christendom door keizer Constantijn de Grote officieel erkend. Hierdoor ontstond een osmose tussen het oorspronkelijk christelijk erfgoed en de politieke macht van het Romeinse Rijk, een versmelting die zich tot op heden, weliswaar onder andere vormen, doorzet. Enkele plaatselijke, rechtschapen gemeenschappen bleven evenwel trouw aan het onbaatzuchtig ideaal van hun Meester, wat duidelijk niet naar de zin was van de heersende klasse. Bogomielen, Patarijnen en Katharen werden uiteindelijk dan ook door het verbond tussen Kerk en politiek uitgeroeid.

5 maart

“Mijn buur is... Paranormaal”

Drs. Christian Vandekerkhove

Je zult het maar meemaken: enerzijds hebben we burens die christen zijn, atheïst, moslim, jood, jain, enz., maar anderzijds geloven steeds meer mensen in het paranormale. Bij sommigen zal dit een traditioneel geloof vervangen, terwijl het bij anderen parallel gaat met hun religieuze overtuiging. Deze avond gaan we het paranormale als wereldbeeld samen verkennen. In hoeverre is het gefundeerd? Is dit een bedreiging voor de traditionele religies. Maar vooral: wat bezielt deze mensen en hoe komen ze hiertoe?

Christian Vandekerkhove studeerde Informatica en Vergelijkende Godsdienstwetenschappen. Hij is auteur van onder meer:

“Paranormaal zijn we allemaal” (4 drukken in 3 maanden) - “Aan de Voeten van de Meester”

“De wonderen van Meester Philippe” - “Ontwikkel je zesde zintuig met de ziel van het licht”

“Franciscus, de allerlaatste paus?”

19 maart

“Als mijn buur zegt dat hij/zij een Soefi is, dan is hij/zij dat zeker (niet) ... “

Dr. Hugo en Noëlla Appels-Vandevenne

Abu'l-Hasan Bushanji (8-9de eeuw):

“Vandaag is Soefisme een naam zonder werkelijkheid dat eens een werkelijkheid was zonder een naam.”

Ibn al-Jalila (10de eeuw):

“Soefisme is een essentie, een waarheid.

Er is geen vorm, geen ritueel, geen gebruik.

Het is zuivere essentie.”

Hazrat Inayat Khan (20ste eeuw):

“Vanuit de gewijde overlevering van de soefi's is duidelijk dat het soefisme nooit het bezit is geweest van enig ras of enige religie, want verschillen en vormen van onderscheid zijn juist de dwalingen waarvan de soefi's zich reinigen. Het lijkt erop dat het soefisme is ontstaan vanuit verschillende elementen van enkele religies die tegenwoordig prominent zijn, maar dit is niet zo, want het soefisme is zelf de essentie van alle religies en tevens de geest van de islam.”

Uit voorgaande citaten blijkt dat het moeilijk is over Soefisme te spreken, maar we doen een poging. Het is zo universeel dat iedereen er zich in kan terugvinden en misschien precies daardoor zo ongreepbaar maar tegelijk voor iedere zoeker zo herkenbaar. Wijzelf zijn in contact gekomen met het universeel soefisme via Inayat Khan, een Indisch mysticus die begin vorige eeuw soefisme naar de westerse mens bracht. Hij noemde het een boodschap van Liefde, Harmonie en Schoonheid.

2 april

“Hoe neemt mijn buur afscheid van een dierbare?”

Door Drs. Ton A.C.J. Overtoom

Persoonlijk afscheid nemen van een dierbare of afscheid nemen vanuit een religieuze gemeenschap? Wat zijn de verschillen? Zijn er ook overeenkomsten? Hoe verhouden zich individu en gemeenschap ten opzichte van elkaar?

Ieder afscheid gaat gepaard met symbolen en rituelen. Met het kennen en herkennen van elkaars symbooltaal ontstaat onderlinge verbinding. Interessant is te onderzoeken welke betekenis de verschillende culturen geven aan het afscheidsritueel. In de interculturele samenleving is een behoefte ontstaan aan persoonlijk afscheid nemen. Wat is dat? Hoe is de werking van een persoonlijk symbool? Welke troost gaat uit van passend ritueel?

In de lezing ‘Hoe neemt mijn buur afscheid van een dierbare?’ gaat drs. Ton (A.C.J. Overtoom) in op bovenstaande vragen

16 april

"Symbolen, een eeuwig mysterie?"

Prof. Jo Haazen

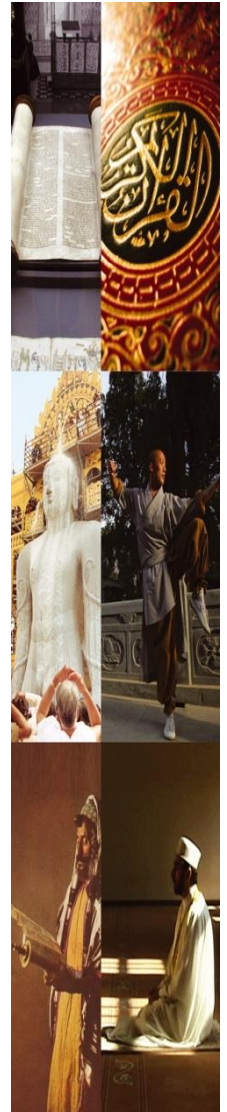
Symbolen zijn voor wakkere mensen leerrijk en nuttig, voor de slapende massa evenwel zinloos en zelfs gevaarlijk speelgoed. Deze lezing brengt inzicht in enkele universele wetmatigheden die vervat zijn in vooralsnog besloten metaforen die tijdens deze voordracht worden toegelicht onder het motto: "Vormen zijn voor de massa, de inhoud is voor de discipel en de zin voor de meester."

30 april

“Het Bahá'í geloof van mijn buurman”

Drs. Nosratollah Reyhani

In bijna alle landen van de wereld, in steden, dorpen en gehuchten zijn er mensen die een bahá'í als buurman hebben. Voor al die bahá'í-buren geldt dat ze een gemeenschappelijke doel voor ogen hebben: het leveren van een bijdragen aan de verbetering van de samenleving en het bevorderen van de eenheid van de gehele mensheid in de ruimste zin van het woord. De lezing over deze “buren” belicht hun achtergronden, hun overtuigingen en hun inspiratiebronnen.

14 mei

“Mijn buur is ..... Vrij-katholiek”

Drs. Goddelieve Opgehaffen

Wanneer mensen praten over de ‘katholieke kerk’, dan wordt bijna nooit de vraag gesteld: ‘Welke katholieke kerk?’ Het merendeel van onze medemensen gaat er van uit dat we dan praten over de Rooms-katholieke kerk. Binnen het katholicisme bestaan echter heel wat niet-roomse katholieke kerken. Een daarvan is de Vrij-katholieke Kerk (VKK). Een klein, onafhankelijk kerkgenootschap, ontstaan uit een reorganisatie van een klein oud-katholiek kerkgenootschap in Engeland. Historisch werd de VKK gesticht in 1916 door de bisschoppen C.W. Leadbeater (1847-1934) en James Ingall Wedgwood (1892-1950). Wat was hun visie, wat was hun inbreng? Dit alles bekijken we op deze avond zodat ieder van ons kan begrijpen wat deze Vrij-katholieke Kerk zo uniek maakt in deze 21ste eeuw?

28 mei

“Mijn burens zijn sannyasins, Osho/Bhagwan volgelingen in Antwerpen”

Drs. Vitesha Offeciars & Savera

Osho (Bhagwan Shree Rajneesh)

Never Born

Never Died

Only Visited this

Planet Earth

De ganse beweging rond Bhagwan is ook na zijn heengaan zeer populair. Wie was hij, wat is zijn leer en hoe vergaat het zijn volgelingen. Op al deze vragen krijgt u een antwoord tijdens deze lezing, gegeven door 2 sannyasins.

11 juni

“wat gelooft mijn Japans-Christelijke buur ?”

Dr. Peter Baekelmans, cicm

Wat gelooft een christen in Japan? Hij of zij gelooft meer dan alleen wat de kerk hem of haar voorschrijft, en tegelijk zijn ze soms katholieker dan de paus, ook al klinkt dat met de huidige paus een beetje hautain. Ik zal proberen mijn twintig jaar van leven met Japanse christenen te tekenen in het licht van het mooie thema: wat gelooft mijn buur? Het zal over onder meer over sashimi, nieuwjaar, boeddhistische rozenkrans enzovoort gaan. Misschien een wat verward verhaal, maar ook dat is typisch Japans, of geloof je me niet? Kom dan maar luisteren....

FVG Info

FVG NIEUWSBRIEF

Secfvg@yahoo.com

FVG WEBSITE

www.antwerpfvg.org

ADRES

Faculteit Voor Vergelijkende Godsdienstwetenschappen

Bist 164

B-2610 Antwerpen Wilrijk

België

Tel: +32 3 8305158

Email: info@AntwerpFVG.org

Antwerp FVG

Faculteit Voor Vergelijkende Godsdienstwetenschappen
Faculty for Comparative Study of Religions
Faculté des Sciences Religieuses Comparatives

